

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Kishitűek.

Pécs, 1898. július 16.

A vámankét tegnapi ülésén már teljes erejével megnyilatkozott annak a rémitgetésnek a hatása, a mely az önálló vámterület létesítése esetén Ausztriával kikerülhetetlennek mondja a vámháborút, ami annak a veszedelemnek teszi ki az országot, hogy elveszti nyersterményeinek egyetlen piacát is.

Különösen az agráriusok tünnek ki ebben a tekintetben s a kishitűségnek olyan bizonyítékait szolgáltatják, a melyek bámulatra ragadják az embert. Azok az urak, akik harminc éven keresztül folyton azt hangoztatták, még pedig teljes joggal, hogy a vámszövetségben Ausztria nemcsak ipara számára foglalja le kizárólag Magyarországot, de monopolizálja gazdasági terményeink kivitelét is, úgy hogy elzár előle minden más piacot, de emellett a közös vámterületen belől nem védelmezi meg kellőleg a külföldi nyerstermények betölulása ellen, azok most egyszerre a vámközösséget tekintik a mezőgazdaság egyetlen támaszának, a mely nélkül gazdáink menten elpusztulnának.

Láttuk a lefolyt harminc esztendő alatt, hogy mezőgazdaságunk mennyire fellendült; a közös vámpolitika egész irányzata mindig az ipari védvámok felé hajolt a külfölddel szemben s valahányszor vámháboruba keveredtünk valamely külföldi állammal, mindenkor mezőgazdasági érdekeink feláldozásával kötöttük meg a békét. Így jártunk Romániával, a melyet hogy megtarthassunk az osztrák ipar fogyasztójának, a nyakunkba szabadítottuk annak nyersterményeit. Románia leszállította az osztrák iparcikkek vámját, mi meg a román nyersterményeknek adtunk hasonló behozatali kedvezményeket, sőt az órlési forgalom címén teljes vámmentességet a román búzának. Hasonlóképp jártunk el Oroszországgal szemben, melynek búzájára olyan alacsony vámtételt róttunk, hogy idebenn is könnyen versenyezhet velünk.

Nos hát aki mezőgazdaságunk ilyen

védelmével megelégszik, az ám lelkesüljön a közös vámterületért, de aki tudja, hogy egy iparos és egy földmivelő állam kereskedelmi politikájának egy kalap alá szorítása okvetlenül az egyik fél sérelmével jár, s hogy az eddigi tapasztalás mindig Magyarország volt az az egyik fél, a melynek érdekei rövidséget szenvedtek: az nem tehet mást, mint hogy megragad minden eszközt önálló rendelkezésünk visszaszerzésére, a mikor tisztán csak a magunk érdekeire kell tekintettel lennünk.

Gyáva kishitűséggel még soha nagy dolgokat nem műveltek, még az üzlet, a gazdaság terén sem. Aki folyton csak a bekövetkező legrosszabb esélyeket tartja szem előtt, aki visszaretten minden áldozattól, ha az utóbb még oly dúsan gyümölcsözne is, az örökké csak tengődni fog, folyton remegve a kegyelemkenyérért, melyet kiszípolozója vet eléje, hogy gyáva médiuma valahogy a bőrét ne szolgáltatassa be gypaju helyett.

Tagadhatatlan, hogy az önálló vámterület létesítése, mint minden átmenet, áldozatokkal fogna járni, de szivleljék meg a kishitűek Lukács Béla, volt kereskedelmi miniszternek tegnapelőtt elhangzott szavait: „az első évek küzdelmei után be fog következni a prosperáció s a jövő nemzedék áldani fogja azt a nemzedéket, mely áldozatokat tudott hozni, mint a hogy mi áldjuk azokat a férfiakat, kik az 1848-as idők nagy átalakulását előidézték.”

Pedig mik azok az áldozatok, a melyek gazdasági függetlenségünk kivívásával esetleg járhatnak, azokhoz képest, a melyeket 1848-ban a jobbágy föld felszabadítása, a közteherviselés, az urbériség megszüntetése az akkori uralkodó osztálytól igényelt?

Vámháborútól félnek s az osztrák piac elvesztésétől? Hát mióta szokása önérzetes nemzeteknek kardcsapás nélkül előre kapitulálni a háborútól való félelemből? Főleg a mikor olyan háborúval ijesztgetnek, a melyben mi vagyunk az erősebb fél. Hisz száz módunk van terményeink számára az osztrák piacot egy esetleges

vámháboruban is biztosítani. Ausztria nem folytathat ellenünk késhegyig menő vámháborút, mert a mi kezünkben sokkal élesebb fegyver van, mint az osztrákokéban; mi halálos csapást mérhetünk az osztrák iparra, de az osztrákok legfelebb csak rövid időre béníthatják meg mezőgazdaságunkat. Ha az osztrákok vámkedvezményeket adnak a román és orosz búzának, mi meg szállítási kedvezményekkel, sőt prémiumokkal is előmozdithatjuk a mi búzánk kivitelét, a mely már kitűnő minőségénél fogva is felveheti a versenyt bármely más külföldi terménnyel.

Nem egyéb tehát üres rémlátásnál annak hangoztatása, hogy a külön vámterület létesítése okvetlenül vámháborút jelent Ausztriával. Mi nem fogunk ilyen háborút kezdeni vele, dacára annak, hogy ez esetben mi volnánk az erősebb fél, Ausztria pedig kétszer is meg fogja gondolni, hogy felidézze a vámháboru veszedelmeit.

Igaz, hogy a hangulat ellenünk Ausztriában ellenséges s ez gazdasági függetlenítésünk esetén csak még ellenségesebbé válnék, de a teljes örületig mégsem fokozódnék, vagy legalább is csakhamar kijózanodásra vezetne; mert az olyan háboruszkodást senki sem fogja sokáig folytatni, ahol neki egész karját kell levágnia azért, hogy az ellenfélnek a kisujját leszelhesse.

Mostani helyzetünk gazdasági érdekeink bizonyos feláldozásával jár, iparunk nem fejlődhetik, kereskedelmünk az osztrák érdekeket szolgálja, mezőgazdaságunk kellő védelemre nem talál: önálló berendezkedésünk az átmeneti időszakban bizonytalan áldozatokat igényelhet, de közgazdaságunk minden csekély forrását a saját érdekeinknek megfelelőleg, a magunk hasznára fordíthatjuk s nem leszünk kénytelenek a jóbarátság kedvéért mindig csak a magunk boldogulásáról lemondani. Respektálni fogjuk Ausztria érdekeit, de csak annyiban, a mennyiben az osztrákok is respektálják a mi érdekeinket s nem leszünk tovább Ausztria gyarmata, melynek az a feladata, hogy természeti kincseivel

SÉTATÉRI KIOSZK

a város legszebb és legkellemesebb nyári helyisége.

Nyitva reggel 6 órától esti 10 óráig.
Kitűnő reggeli, uzsonna- és fekete kávé. — Tej, tejszín és aludttej.

OROSZY-féle cukorkák és sütemények, fagyalt és jeges-kávé.

Littke-féle pezsgők.

Hideg buffet. — Sport-sör. — Pilseni-sör.
Pschorr-sör.

Ásványvizek poharanként.

A pécsi tejszarnok közkedveltségű pikáns sajtja a t. söröző közönségnek ingyenesen áll rendelkezésére.

táplálja az anyaországot s ezért cserébe monopolizált fogyasztó piaca legyen az anyaország iparcikkeinek.

Egyetlen gyarmat sem szabadult meg függő helyzetéből áldozatok nélkül, de nem is késett meghozni az áldozatokat, ha kilátás nyílt az önállóság kivívására. Ha mindenütt a mi kishitű agráriusaink elvei érvényesültek volna, úgy Amerika ma is Angolország gyarmata lenne; bizunk azonban benne, hogy a kishitűség nálunk is csak addig fog érvényesülni, míg azt politikai tekintetből táplálják: a politikában pedig könnyen fújhat más szél csakhamar.

Tanulók kirándulása.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. július 16.

A pécsi ciszterci főgimnázium növendékeinek Fiuméba tett kirándulásáról itt közöljük a befejező részt:

Abbázia tulajdonképpen egy kis község Fiumével szemben (de már osztrák területen), alig néhány száz lakossal, kik a tengerpart mentén — az olasz elhelyezkedéstől eltérőleg nem egy csoportban, hanem a főtávon hosszában — építették föl többnyire emeletes házaikat, a jellemző ciszternákkal és álomra hívogató lugasokkal. A házakat csinos, gonddalápolott kertek veszik körül, melyekből ahogy hiányoznék a babér és a rózsza. Száz és száz, szebbnél-szebb, nemesebbnél-nemesebb, csodálatos színpompájú rózsza lepi el a kerteket, az erkélyeket, az ablakokat, a férfiakat, a nőket, mindent, mindig, mert az abbáziai rózsának nincs évadja, az folyton nyílik; alig hullatja el szirmait, nyomon új bimbót fakaszt a tüskés ágon az üde, soha ki nem fáradó természet. S mily kedves alapul szolgál e tarka színvegyülethez a babérrdő sötét-zöldje! A babér, a költők s hősök oly kedves égi növénye; a babér, a prózai pecsenyének iztadó földi fűszere! Nincsen háza vagy kertje e kis paradicsomnak, melyet sűrű babérliget ne venne körül. Ennek köszönheti Abbázia főképen az ő örökzöld jellegét; mert a babér soha sem veszti el kemény leveleit, mindig új rügy fakad a hervadó sötétzöld levél helyén.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Jó orvos az idő . . .

Jó orvos az idő; gyógyítja a sebet . . .
De hátha nem gyógyul; hátha be sem heged?
S hiába vagyon az időnek mulása;
A régi sebeknek csak mindig új sajjása!

Az idő teltével megenyhül a bánat . . .
De hátha a régi helyén újabb támad?
S mindig új követi az idő teltével,
A régi bánatnak régi erejével!

Feledni nem lehet; ritka adomány az . . .
Bármily régi emlék, újra csak feltámad.
S hátha még a szívbe örökre bevésve,
A kit elvesztettünk, édes, drága képe!

Nem hogy a feledés, enyhülés se jó meg,
S bármily gyors a szárnya röpködő időnek,
Évekszámba mennek mégis a bús napok
S a seb, mintha tegnap támadt vón', úgy sajog!

Jó orvos az idő, gyógyítja a sebet:
Ezzel vigasztalnak az mindig emberek;
De vigasztalásuk nekem mit se használ —
Megáll az idő is az én fájdalommal!

A babér és rózsza között kedves harmóniában élnek itt a mérsékelt és déli égöv legszebb fái és cserjéi: az olajfa, a gránátalma, a kenyérfa, a füge, a szép myrthus s az átható illatu jázmin, a bükk, a tölgy, a citrom, a narancs; szabadon nyílik itt az azalea, a hortensia, az aloë. S a tropikus ligetek télen sem hullatják el diszükét, hisz tél itt ugyszólván nincs is. Mintha hálóba került volna itt a tavasz; mintha ide kötné őt valami, amitől elválni nem akar, ami őt hívogatja, marasztalja. Ha meg is jelenik néha a szemközti horvát Karszton fagyos, nedves szárnyain az esetlen bóra, ólomszínű felhőket kergetve a fodros víztükör felett, ebbe a kis virágos kertbe bejutni nem tud; a Montemaggiore az ő hatalmas karjával rongyokká vágja a nehéz felhőket, legfeljebb a hóna alatt siklik át olykor-olykor egy egy foszlány, hogy aztán holtra sirja magát szégyenében és mérgében, mert hogy itt a tengerparton minden oly szép, minden oly kedves, minden oly irigylésre méltó. S akkor is, mikor néha a tarajos szirokkó vág mély barázdákat a tenger fenekén; mikor a Farasina-csatornán át óriási hullámok kergelőznek az öbölbe, melyek aztán örült rohammal száguldanak a partok felé, hol tajtékozva, bömbölve törnek izzé-porrá: Abbázia akkor is csöndes; a fojtó szél nem csap be a ligetbe, dühét a partok szikláit közt lakó jótékony nemtők fogják fel. S akkor is, mikor a tél, fagyos karjait a heglánc hosszában kinyújtva öleli át Fiumét s ezt rémületében kiveri a hideg, Abbázia akkor is süt a nap, mosolyog az ég. Soha sincs itt hideg és szél, soha sincsen forróság, mindig csak meleg van és lombsusogás. A wagneri muzsika e helyen ismeretlen, csak lágy szimfóniákat lehet itt élvezni, melyek elandalítanak és ábrándozásra csábítanak.

A parthoz közel egy kis templom áll. Hajdanában (a 15. században) kolostor volt itt, a bencéseknek egyik apátsága: Abbazia di S. Giacomo, szt. Jakabról nevezett apátság. Az olasz *abbázia-apátság* szó a mai napig rajta maradt a községen, bár a kolostornak nyoma sincsen többé. Ez a kis templom s az abbáziai nép jámbor, józan lelkülete hirdetik egyedül a buzgó szerzetesek áldott emlékét. A templomnak még orgonája sincs; talán nem is kell neki. A jámbor imához a hatalmas tenger adja a zenét. A hivek vasárnapi énekebe belévegyül a szakadozott partokba ütődő hullámok mélységes morajlása s a nyílt ajtón át betóduló babér- és rózsailat a tömjén nehéz füstjével vegyülve száll az egyszerű boltozat felé.

Jó orvos az idő; de nem azért, mintha Nála volna szívünk, lelkünk balzsamirja.
De mert minden nappal közelebb visz oda,
A hol eltemetve boldogságunk romja!

Virágos sirhanthoz ha oda ér velünk,
Vesztett boldogságunkkal hol együtt leszünk,
S nem leszünk se mi, sem ő — a sirban — árva:
Fájdalmas sebünknek az lesz gyógyulása!

Honthy István.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Ha majd mi belőlünk lesznek azok a bizonyos legöregebb emberek, nyájas és nyájtalan olvasók, rossz sorsuk lesz az újságíróknak, elkezdve a vezércikkirótól, egészen a börzerovat vezetőjéig.

Mert ha az első a cicerós betűk során azt találja írni, hogy a politikai helyzet ilyen és ilyen kuszált állapotára még a legöregebb emberek sem emlékeznek: másnap mi deputációban jelenünk meg a tisztelt szerkesztőségben és megcáfoljuk a különben jeles publicista nyilatkozatát, hivatkozva a Krisztus születése utáni 1898-ik közönséges évre, annak is nyárhavára, ennek is második hetére, a mikor még sokkalta kuszáltabb volt a politika állapota.

S ha az ujdondász szenzációt talál elé-

A bencések csakhamar otthagyták a kólostort, mert nem tudtak kellőleg védekezni a velenceiek fosztogatásai ellen. A Fiumében lakó augusztinusok kezére került apátságot 1723-ban a jezsuiták vették meg s ezen rendnek eltörlése után az osztrák állam birtokába ment át. Legelőször egy fiumei gazdag patricius, Scarpa lovag épített egy villát, melyet később a Déli Vasut-társaság vásárolt meg, elkészítetvén egyúttal a tengeri fürdőt, mely 1884-ben nyílt meg. A rá következő évben Rudolf trónörökös és neje Stefánia látogatták meg e kis paradicsomot, s e látogatás egyszerre híressé tette Abbáziát. Ma már 15 ezer vendég keres évenként gyógyulást, üdülést, szórakozást a babérligetek alatt.

Visszatérve a fürdőhöz, már kinn találtam a fiukat mind; vacogott a foguk szegényeknek, mert a víz bizony csak 16° R. volt. Egy kis mozgás annál jobban fog esni. Remek pálmültetvények és virágszőnyegek, sűrű babérrdő és magnolia-ültetvények között vezet az ut a Schüller-Strandweg felé. Balról a sűrűben édes madárdal vidám csevegése hallik, jobbról a tenger hullámai torzsalkodnak egymással, halk morajjal mosva a mohos sziklapartot. Játszi madárdal az ő csengő szopránján, komoly tengermoraj az ő vastag basszusán; élénk napsugár s homályos árnyék; a miriád hullám zsigongó csillogása és ábrándos rózsalugas, való és költészet ejtik foglyul az embert. Itt fejt ki a természet legszebb pompáját. Mintha a Teremtő mindazt, ami szépet megtagadott a Karst vidékétől, erre az egy helyre szórta volna!

A tengerpart mentén a sziklába vágott gyönyörű ut vezet Voloskába. Elborult lélekkel néztünk arra felé, a hol újabbkori történelmünk egy nagy alakja töltötte utolsó napjait; a hol halál-tusáját vivta az, ki éveken át országok és népek sorsát intézte. Meghalt Andrassy Gyula gr., lelke elszállt. . . De a hegy áll, a parti hullám tovább játszik, a gyermekek rákot s kagylót szednek a tengerbe nyuló, szeszélyes alaku sziklacsoportok között, s az ember tovább küzd a lét nagyarányu harcában, tovább szeret és gyűlöl. . . A megholtakra pedig ráborul a feledés.

Hét óra felé már Fiume felé vitt a gőzös. Hiába volt a fiuk sóhajtozása, bár csak egy kis vihar jönne; a tenger nyugodt volt. Csak mikor egy nagyobb hajó verte hullámok értek bennünket, akkor himbált, ringatott meg kissé erősebben a tenger. De baj nem történt.

Este egy kis meglepetésben is volt részünk.

bünk, szerényen megjegyezvén, hogy olyan feltűnő és érdekes eset még ama bizonyos legöregebb emberek emlékezetében sem él: akkor megint deputációunk és megint cáfolunk, hivatkozván: lásd fentebb.

S végül ha az időjárásban utazó munkatárs megrovási kalandban részesíti az időt, mely olyan szeszélyes, a milyent azok a legöregebb emberek sem éltek még meg: akkor újra deputáció és ismét cáfolat keletkezik a dologból.

Mindenek előtt a hét időjárása ad arra reményt, hogy mi, leendő legöregebb emberek, így fogunk cselekedhetni. Mert bizony ez a hét már a végletekig vitte az abnormitást a rossz idő terén. Julius közepén a legkedvesebb überciher is pihenőt szokott nyerni s most ime az übercihák nem pihenhetek, hanem előhozattak — a honnan illik — és gazdáik testén diszelegtek muszájból egész héten keresztül. Hűvös volt az idő és olyan szeles, hogy a nagybőjti szelek az e heti szelekhez képest aeolhárfa-hangzatok. Még jó, hogy eső nem esett hosszasan s nem akadályozta az aratást, mely bizony most nem folyik az égető nap hevében, hanem hideg, hűvös szélben. Node legalább megvan az elégtételük azoknak, kik még eddig nem mentek fürdőre. Nemcsak egypár heti költséget takarítanak meg, hanem azzal is dicskedhetnek, hogy nem követték a parvenuk, meg a gazdag nyárs-

A keresk. akadémia tanárai az érettségi vizsgálatok alkalmával ott időző kormánybiztosnak, Erődi Béla főigazgató urnak tiszteletére bankettet rendeztek. Heim ur jó konyhája s a véletlen úgy akarták, hogy u. a. vendéglőben, u. a. teremben tartsák, melyben mi is étkeztünk. Vacsora alatt az intézeti énekkar adott elő néhány dalt. Vacsora végén Czink tanár ur, a mi jó földink és kalauzunk, eljött hozzánk s meghitt bennünket az ő asztalukhoz. Ágh tanár ur pedig felkelt s néhány szíves szó kíséretében átadta neki azt a szép szivartárcát, melyet emlékül vettünk annak, ki oly szíves gondozónk és tanácsadónk volt fumei tartózkodásunk alatt.

Másnap korán reggel összeszedelőzködünk, 1/28-kor vonatra ültünk s este 8-kor itthon voltunk.

Visszaadtuk a gondjainkra bizott gyermekeket a ti gondjaitoknak, k. szülők. Visszaadtuk szívetek büszkeségét szíveteknek. Láttam, hogy örült a lelketek, mikor magatokhoz öleltétek forró öleléssel, megcsókoltátok hosszú-hosszu csókkal fiaitokat. Meghatva néztem e szép jelenetet s elgondolkoztam, vajjon később egyszer, igen, igen, majd azután a hosszú válás után is ily örvedetes lesz-e a találkozás? . . . Ugy éreztem, hogy a mikor a szemébe néztek gyermeketeknek avval a kimondhatatlanul édes nézéssel, ahogy csak az édes szülő tud nézni szíve gyermekére, nem csak azt akartátok kiolvasni belőle, egészséges idegekkel térte vissza, hanem azt is látni akartátok, mennyiben tökéletesedett a lelke, szíve, gondolkodása. Büszkén s bizonyos megilletődéssel néztetek ő reá, ki megnövekedett tudományban és igazságban, nagyobb lett értelemben és szeretetben. Bár soha ettől eltérni ne engednétek! A tudománytól, az igazságtól, mely Istenhez vezet; a szeretettől, mely Istenhez fűz. Bár soha sem távoznátok el az igazságtól, mely bölcsésé, a szeretettől, mely boldoggá teszen.

* * *

Ahogy most írásztalom mellett ülve elmerengek a multak képein, egész utunk emléke úgy zsong-zsibong lelkemben, mint egy hatalmas zenei költeménynek néhány erőteljes, üde akkordja. Az alaphang a bámulat, a hódolat hangja a Teremtő iránt, ki mindeneket oly bölcsen alkotott vala; az alapgondolat, melyet e néhány ütem is eléggé sejtet, az, hogy ki vannak mérve a tudás határai, s nincs szerencsétlenebb vállalkozás, mint exact tudásra törni korlátolt, emberi észszel.

polgárok szokásait, a ki pénzével tüntetni megy fürdőbe, hanem a szezon közepén mennek, akár csak a nagyuri közönség a — színházba, a kinek szokása mindenhová — későn érkezni.

Melege e héten Pécssett például nem is volt senkinek, csak a tekintetes és vitézlő vármegyének. Ugyanis mindjárt a hét első napjára esett a vármegye *nyári közgyűlése*, a mikor is a vármegye urai ebéd helyett is a zöld asztalnál ültek s mikor más ember már a fekete kávéját is megitta s eljátszott féltucat sakkot, vagy kalabriászt: ők csak akkor mehettek haza a vármegye gondolai miatt — ebédelni.

Hanem másnap már a *közigazgatási bizottság* férfiai nem is izzadtak annyi ideig a kék asztal körül. S példájukat követték a *torony alattiak* is, a kik pedig már háromnegyed óra alatt elvégezték azt, a mit más-kor másfélóra alatt szoktak. Legalább bebizonyították ez egyszer ők is, hogy — gyorsaság nem boszorkányság.

Ezt a boszorkányságot szeretné megtalálni a magyar kormány, no meg az osztrák is. Eddig úgy volt, hogy az osztrák azt szerette, a mi a — mienk volt és el is vette tőlünk; most azonban azt szeretné, a mi a magyar kollegának sincs birtokában, így hát el sem veheti nagy kegyesen, hanem keresnie kell — mert hát azt mondja a tizenharmadik parancsolat: kaparj kurta, neked is lesz!

Tanulságos volt ez út és szép; bizony mondom, a legszebb az egészben mégis az volt, amit el nem mondtam.

Bitter Illés.

Hirek.

Pécs, 1898. július 16.

Halált okozó mérges cukor.

Egy kis, hat éves fiúcskát tettek le a sirba. A kis fiu alig pár nappal előbb még vigan játszadozott és okos, eleven gyerek lévén, szüleinek egyedüli gyönyörűségét képezte. Egyszerre aztán, szinte váratlanul, szörnyű kínok után, csak meghalt. De még a koporsóba sem mehetett úgy, mint más halott. Előbb összevisszavagdalták a kis testét a tudós doktorok, hogy megállapítsák, mi okozta a váratlan, szörnyű halálát. A koporsóba aztán mikor felboncolt holttestemét beletették, akkor, végre nyugodtan térhetett sirjába és nyugodtan, csendesen aludhatja siri álmát.

Csak aztán el ne aludják a halála okának kiderítése végett megindított hivatalos vizsgálat is! . . .

De ne előzzük meg az események sorát; ime röviden a kis fiu halálának a története.

Ulrich Ferenc, tejcarnoki kocsisnak volt egy szép, élénk, hatéves fia, a kit az apja nevére szintén Ferencnek hívtak.

A kis Feri sokat megfordult a tejcarnok udvarán; egész napokat töltött ott és eljátszott, elnézelődött az udvaron.

Egy szép napon, mikor az udvaron járt, egy darab fehér cukrot látott a porban. Gyerek lévén szerette a nyalánságot és nem is igen degusztirozta az, hogy a cukrot a portól lekellett fujnia és csak úgy ehette meg.

Bizony elszopogatta, összeropogtatta nyálank inyencséggel s mikor aztán elfogyott a jó darab cukor, még a száját is megnyalta utána.

Hogy a cukrot megette, az délelőtt volt; elég korán ahhoz, hogy még jó sokat szaladgálhasson, játszadozhassék és a legjobb étvágygyal költse el az ebédet az apja, anyja társaságában.

De a kis Ferinek sehogysem izlett az ebéd. Nem evett, csak pár kanálnyi levest s panaszkodott, hogy rosszul van, feje és a gyomra fáj.

— Mit ettél? Talán elrontottad a gyomrodot?

A boszorkányság segíthetne már csak egyedül a *bomladozó Ausztrián*. A boszorkányság azonban *Thun* Leonak sem tulajdona s így odaát a Lajthán túl — semmi sem csöndes. A rajkszráth abból az egyszerű okból nem veszekszik ugyan, mert — nincs; de különben se nyelvredelet visszavonása, se pártkonferenciák és taktikázások nem békitik össze az ausztriai pártokat. Sőt talán már az sem használna, ha odaigérnék nekik — Magyarországot. Ezen se tudnának kibékülni; hanem még jobban összemaradnának rajta. Így állván a dolog, *Thun* gróf keresi a boszorkányságot, a mi nélkül tehetetlen és a mit nem bir megtalálni.

De nem bírja ezt megtalálni *Bánffy* báró sem. Pedig e héten már varázstűzet is gyújtott a *vámtarifa* képében, de ez a tűz csak maga magát emésztí meg s nem támad hamvaiból egyetlen talmi *Tóti Dorka* sem elő. Csak azt értük meg, hogy az országgyűlés pihenője alatt is lehetett e héten naponkint részünk a vámtarifa-parlament tanácskozásaiban; de azt nem, hogy a boszorkányságot *Bánffyék* megtalálták volna!

Hát bizony a kiegyezés ügye ilyenképen csak nem akar dőlőre vergődni. Pedig még a *spanyol-amerikai* háborúnak is vége lesz már innen-onnan; mért ne juthatnának hát hajszra vagy csára a kiegyezés ökrei, azzal a szekér-

— Nem ettem én semmit.

— Hát akkor mi bajod lehet? Nem etél talán éretlen gyümölcsöt?

— Dehogy ettem, dehogy ettem. Épen csak egy darab cukrot.

— Cukrot? Hol vetted? kérdezte az apja csodálkozva.

— Hát találtam az udvaron. Egy darab fehér cukrot. Azt ettem meg.

A gyereket erre elővette a hányási inger. Szülei egy darabig tanácstalanul álltak mellette; segítettek volna rajta s itatták friss vízzel és lefektették. De a gyermek egyre rosszabbul lett. Ekkor az anyja a karjára vette és bevitte a városi kórházba; az apja pedig bejelentette az esetet a rendőrségen és előadta, hogy mit mondott a beteg gyerek s hogy bizonyára a cukortól lett rosszul.

A kórházban a fiut rögtön ápolás alá vették. Mivel mérgezési tünetek mutatkoztak, ellenmérget adtak be neki és a leggondosabb ápolás alá vették.

De bizony a kis gyereken nem lehetett segíteni. Sok kinlódás után kiszenvedett; különben egészséges, eleterős, szép kis testét megölte a mérge.

Kivitték aztán a kis gyermeket a budai-külvárosi temető halottas kamrájába. Ott *Cirer Elek* dr. főorvos és *Tolnai Vilmos* dr. tiszti orvos felboncolták.

A boncolás majdnem minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a *fiu halálát arsenikum mérge okozta*.

Ezt azután írásba foglalták a boncoló orvosok s az irás a főkapitány asztalára került, a szomorú halállal kimúlt fiut pedig eltemették szülei zokogása mellett.

Most már a vizsgálatnak a feladata megállapítani, hogy miként került az arsenikummal megmérgezett cukor az udvarra? A legnagyobb valószínűség szerint ilyen arsenikummal meghintett cukrot használtak a patkányok ellen. Egy darabot aztán a padlásról vagy egyéb helyről tisztogatás alkalmával kisépettek s elhullott az udvaron. Ezt találta meg a kis *Ulrich* Ferenc s megevéen, kínos halált halt tőle.

Az ügyet a rendőrségen teljesen titokban tartják s tudósítónk fentebbi értesülése nem hivatalos forrásból való.

Ez a nem hivatalos forrás még azt is megemlíti, hogy a vizsgálatnak egyáltalán nincs tere mibe sem kapaszkodni s bár maga a főkapitány vezeti a vizsgálatot, tehetetlenül állnak szemben az eset okának kipuhatólásával.

rel, melyet ujév óta is a régi mérték szerint raknak meg, pedig konvenció nincsen hozzá.

A nagy tengeri háboruban az amerikaiaké lett eddig a győzelem. Hiába, sok lud disznót győz s ha ez a disznó a legnemesebb spanyol faj is, mit ér, ha nemessége mellett csak bátorsága van, de pénze nincs. Hanem néha ezt a bátorságot, ezt a hősiességet is nagyon furcsa módon kürtölték Hiszpaniából világgá egy-egy királynői köszönet alakjában, hogy a vezérek mily hősiessen védelmeztek s bár mindent elvesztettek s még csapatjuknak is csak a romját birták megmenteni, de azért forró elismerés jár nekik.

A spanyol-amerikai háboru kifejlődni kezdő tengeri kigyója mellett a Dreyfus ügy tengeri kigyója vert e héten megint újabb hullámokat. Elfogták Eszterházy-Walsin őrnagyot, a szeretőjével, Pays asszonynyal együtt. A derék franciáknál csak az a furcsa, hogy még sohasem tartóztattak le valami nevezetes politikai bűnöst, vagy hétköznapi gazembert a feleségével együtt, hanem mindig csak a — szeretőjével. Úgy látszik, náluk már úgy divat az: először az ember elhagyja a feleségét, azután szeretőt szerez magának s mikor így kellő kalandor színezete van az életének, tényleg el is kezdi a kalandorságot, a mibe persze ha nem is török bele mindjárt a bicskája, még sem lesz mindenkiől olyan nevezetes kalandor, mint a Dreyfus-ügy kalandoraiból.

Napirend 1898. július 17-én és 18-án.

Naptár: vasárnap, jul. 17. — Róm. kath.: Legsz. Megv. — Prot.: Elek. — Görög-kel.: (jul. 5.) Márta. — Zsidó: Thamusz 27. — Nap két 4 óra 5 perckor; nyugszik 7 óra 35 perckor. — Hold két 3 óra 30 perckor éjjel; nyugszik 6 óra 48 perckor délután. — Hétfő, jul. 18. — Róm. kath.: Kamill. — Prot.: Frigyes. — Görög-kel. (jul. 6.) N. Szin. — Zsidó: Thamusz. 28. — Nap két 4 óra 6 perckor; nyugszik 7 óra 33 perckor. — Hold két 3 óra 32 perckor éjjel; nyugszik 7 óra 19 perckor reggel. Ujhold este 8 óra 47 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnyomás 749. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz idő, hőemelkedés várható.

Hadastyánok mulatsága az üszöghi erdőben vasárnap d. u. 3 órakor.

Zsolnay-gyári tűzoltók mulatsága az Uj-sörgyárban vasárnap d. u. 3 órakor.

— **(Szepessy-rekviem.)** Báró Szepessy Ignác püspök, Pécs jótékony főpapjának lelkiüdvéért ma délelőtt 10 órakor ünnepes gyászmise volt a belvárosi plébánia-templomban. A templomban ez alkalomra felállították a lobogó gyertyákkal diszitett gyász katafalkot, melyen a püspöksüveg és a pásztorbot jelentette, hogy egy elhalt főpap lelkiüdvéért tartják a gyászmisét. A gyászmisére a polgármester meghívta a törvényhatósági bizottsági tagokat is s ez alkalomra négy pad volt fekete gyászleppel bevonva, a város képviselői számára. A négy padban pedig ott láttuk Troll Ferenc dr. püspöki-helyettest, Majorossy Imre polgármestert, Tróber Aladár dr. főjegyzőt, Reeh György tanácsost és Károly Ignác apátplébánost a mise kezdetén s csak később érkezett még egy vagy két kegyeletes megemlékező. — A lyceumi-templomban is gyászmise volt ma Szepessy Ignác lelkiüdvéért, melyet Szeredy József dr. prodirektor mondott. A belvárosi templomban Magenheim József plébános tartotta a gyászmisét fényes segédlettel.

— **(A püspöki birtokok átadása.)** Tegnap előtt este Pécsre érkezett Madách, kultuszminiszteri tanácsos, ki ma délután Mohácsra utazik, hogy a pécsi püspökséghez tar-

Egy másik nevezetes kalandort felakasztottak e héten. Bojcev Decskó volt ez; a szép, a fess Decskó, Ferdinánd bolgár fejedelem testőrkapitánya és még talán a fejedelemasszony bizalmasa is. Üres óráiban pedig Szimon Anát, a szép magyar énekesleányt boldogította szerelmével, majd pedig megfojtotta, hogy karrierjének útjába nem álljon. És Decskó most szintén megfojtatott; csak hogy nem gyilkosok keze alatt, hanem a bitófán, honnan a gazemberek szoktak megüvegesedett szemekkel belebámulni a semmibe.

Abba a semmibe, a minél több valami még az éjszaki pólus jéghegyei között is létezhetik. Abba a semmibe, a mi már nem élet és nem is halál. Valami a kettő között: a pokol.

Az éjszaki pólust immár egy év óta keresi Andrée, az ő léghajójával. E héten volt épen egy éve, mikor utrakelt és azóta nem hallottak hírt róla sehol, semerre.

A hét különben nekünk orfeumi élvezeteket is hozott, a mikben azonban nem sokáig gyönyörködhattunk. Mert külellenség és belviszály meggyengítette a könnyüvérű múzsa táborának erejét és széteszlottak azok, mielőtt az orfeumi hölgyek csak egyetlenegy szalmaözvegynek is elcsavartak volna fejét.

Hiába, nem jó idők járnak. Mikor már az orfeum fiait is megirigyelik és mikor már a komédiás népet is egymás ellen tudják uszítani, hajh, akkor nagyon, nagyon romlik a világ. S az a furcsa, hogy ennek épen a szalmaözvegyek vallják a kárát!

Kövágó Örs.

tozó birtokokat az új pécsi püspök megbízottjának átadja. Ezen birtokokat tudvalevőleg a vallásalap kezelte azalatt, míg a püspöki szék üresedésben volt. Az átadásnál jelen lesznek dr. Szeredy József és Szeifritz István kanonokok, Novák László mérnök és Jánosik Béla püspöki uradalmi számtartó.

— **(Estély a nemzeti kaszinóban.)** A pécsi nemzeti kaszinóban folyó hó 28-án, jövő szombaton, zene- és táncestély lesz, a Rác Gusztó zenekarának közreműködése mellett.

— **(Kitüntetett várnagy.)** Ő felsége a király Spányi Antalt, Tolnavármegyének volt várnagyát, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

— **(Egyházmegyei hir.)** Manger Vilmos, Fridrich Kálmán és Kiss István, szentferencrendi áldozárok, a pécsi egyházmegye kötelékébe felvételtek.

— **(A csendőrkerületi parancsnok szemléje.)** Szelestey Károly, őrnagy, a székesfehérvári csendőrkerületnek nemrég kinevezett parancsnoka, most utazza be a baranyamegyei csendőrörsöket, hogy azokon szemlét tartson. A kerületi parancsnok a szemleutat a pécsi csendőrszakasz és szárnyparancsnokság feletti szemlével fejezi be Pécsen.

— **(Lelketlen tolvaj.)** Elvetemült, lelketlen ember lehet az a tolvaj, a ki tegnap este meglopott egy szegény munkásasszonyt a Tejcsarnokban. Valamikor jobb napokat látott ez a szegény asszony, özv. Kucsancsanin Bogulyovné, kinek a férje Pécsváradon járásbírói díjnak volt. Férje halála után az asszony özvegyen és két kis árva leánnyal a nyakán maradt, kiket, hogy iskoláztasson beköltözött Pécsre és itt a Tejcsarnokban keresett munkát. Tegnap este nyolc órakor kapta ki félhavi fizetését 7 frt 50 krajcárt, melyet a férjétől emlékből őrzött pénztárcába téve ruhája zsebébe tett s aztán mikor ismét munkához fogott; felső szoknyáját, miben a pénz volt, felakasztotta egy fogásra, a többi munkások ruhái mellé. A mint úgy tizenegy óra felé a munkát abbahagyták, az asszony felöltözvén, kereste zsebében a pénztárcát. Megrémülve vette észre, hogy valaki kilopta azt s bár mindjárt sirva panaszkodott mindenkinek, a pénz csak nem került elő. Ma reggel a szegény özvegy bejelentette kárát a rendőrségnél s ott megindították a nyomozást a lelketlen tolvaj után, a ki a szegény özvegyet nagy fáradsággal szerzett keresményétől fosztotta meg.

— **(A múzeum és a hirlapok.)** Majorossy Imre polgármester a helybeli hirlapokhoz a következő felhívást intézte: »Az elemes sajtótermékek képezik a jelenkor történelmének okmánytárát. Nincs oly csekély tárgy, mely ma papírra adva, ötven év múlva érdekes anyagul ne szolgálna a maga nemében s az újabb kor eredményeit az egykoru hirlapok segélye nélkül meg sem lehet írni. A lapirodalom termékeit a múzeumok vannak hivatva az enyészettől megmenteni s amennyiben vidéki múzeumok léteznek, ezek hivatottak a körükhöz tartozó vidéknek laptermékeit megőrizni. Ennélfogva az alakulóban levő »Pécsi múzeum« bizottsága nevében tisztelettel

felkérem a tekintetes címet, hogy becses lapjának meglévő régebbi, folyó és jövődöbeli évfolyamait muzeumunk részére, mely anyagi eszközökkel még alig rendelkezik — díjtalanul átengedni s ezáltal közhasznú intézményünk létesítését s fejlesztését előmozdítani sziveskedjék«.

— **(Két mulatság.)** A holnapi napra két mulatság is van tervbe véve. Az egyik a hadastyánok nyári mulatsága az üszöghi erdőben; a másik a Zsolnay-gyári-tűzoltóké az Uj-sörgyárban. A hadastyánok évenként megtartatni szokott ily nyári mulatságai mindenkor igen sikerültek szoktak lenni s nem kevésbé megvan a saját, nagy közönsége a Zsolnay-gyári tűzoltók mulatságának is. Így hát holnap nem kell más, csak jó idő és két sikerült mulatsággal fog gyarapodni a pécsi nyári mulatságok krónikája.

— **(Pénzhamisító banda.)** Tolnán és vidékén már régóta vannak hamis bankók forgalomban, de mindez ideig nem sikerült a gyártókat kézrekeríteni. Tegnap azonban, hogy több helyütt házkutatást tartottak, megtalálták a gépet a három főkolomossal együtt, Ezer József kovácsmester, Kiss József szobafestő és Müller Mihály polgárember személyében. Mikor vattalóra fogták őket, mindjárt beismerték tetűket, egyuttal megnevezték a gép eladóját is, egy kaposvári lakost, ki 600 frtért adta el nekik. Mindnyájukat átkisérték a szegzárdi ügyészséghez. A vizsgálatot tovább folytatják, mert valószínű, hogy még néhányan segítettek a bankók gyártásánál és azok tudadásánál.

— **(Füredi élet.)** Harkány-füredi igazgatóságától vett értesítés szerint Harkányban a fürdővendégek száma folyó hó 15-ig 960 volt.

— **(Eltűntek a birkák.)** Beck György rácpetrei lakosnak négy darab birkája volt, melyeket éjszakánként az istállóban tartott, de az ajtót nem zárta rájuk; és az okozta a bajt, mert a napokban valami szemes tolvaj észrevette, hogy nincsen bezárva az istálló ajtaja és oda behatolva, elhajtotta a négy darab birkát. Mikor a gazda reggel ki akarta őket hajtani a legelőre, csak hült helyüket találta. Kárát bejelentette a csendőröknek, kik most erősen nyomoznak a tolvaj után, eddig azonban nem sikerült annak kilétét felkutatni.

— **(Razzia.)** Az éjjel razziát tartott a rendőrség, a mely alkalommal kilenc egyén került be a kóterbe. A kilenc letartóztatott között csak egy a férfi, a többi mind a gyengébb nemhez tartozik. Most meg fogják illetőségi helyüket állapítani és hazatoloncolják őket. Addig pedig a kóterben hűsölnek.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A simontornyai Jótékony izraelita Nőegylet alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **(Kicsoda Patonai?)** Lapunkban többször volt szó arról a furfangos csalóról, a ki szakaszvezetői ruhában járta be a falukat és ott a községi biráktól katonai szállás-csinálás címen mindenütt kicsalt 10—15 forintot. Magát Patonai szakaszvezetőnek nevezi és a mint egyik faluban sikerült megpumpolnia a birót, siet a másikba s mindenütt kikerüli a megcsipetést. A csaló tényleg egy megszökött számvivő őrmester, Bergl Sándor, a ki a 44-ik gyalogezredtől szökött meg és Misleny, meg Málom községek birájától mindjárt kezdetben

50 forintot csalt ki beszállásolási költség címén. Mostanában megszűnt manipulálni; úgy látszik, neszét vette, hogy keresik s egyelőre biztos helyre vonult, pihenni babérain.

— **(Boszuálló ember.)** *Androvics* György régóta haragosa volt *Faragó* Istvánnak és feleségének, a kiken a napokban végre is kitöltötte a boszuját. Egy bottal felfegyverkezve megrohanta a házaspárt a mezőn és úgy a férjet, mint az asszonyt véresre verte. Csak több súlyos sérülés árán tudtak azok előle megmenekülni és siettek feljelenteni a bíróságnál, hogy az bánjon el a boszuálló emberrel.

— **(Ellopott pezsgő.)** *Kelemen* József, sellyei lakosnak állt a pincéjében öt üveg pezsgője, melyet valami vendégségre tartogatott. A meghívott vendégek helyett azonban hivatalnok fogyasztották el az öt üveg pezsgőt, *Német* János, szombathelyi és *Vető* György, cserdii illetőségű csavargók személyében. A tolvajok most a börtönben pihenik ki az ellopott pezsgő miatti — macskajajt.

— **(Építkezési tolvaj.)** *Kulai* Ferenc szentlőrinci lakos épített a portáján, egy csomó deszkát is hordatott az építkezéshez. Egyik éjjel azonban megdézsmálta a deszka-állományt *Varga* Ferenc szentgáli lakos, a ki kilenc darab deszkát ellopott az udvarról. Káros feljelentésére a tolvajt elfogták s az a lopott deszkákat elő is adta. Most a bíróság fog vele végezni.

— **(Népgyűlés.)** *Szabó* József, *Végh* József és *Horváth* József, a helybeli szociál-

demokrata párt vezetői, holnap (vasárnap) délelőtt 7 órára nyilvános népgyűlést hirdetnek a Tornacsarnokban. A népgyűlés napirendje a következő: 1. Az általános választási jog. 2. A munkás-sajtó. 3. Községi ügyek.

— **(Himen táblája.)** A pécsi állami anyakönyvezetők hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új je gyespárok nevei olvashatók:

Horváth Gyula, rk., Pécs — *Petrovics* Rozália, rk., Pécs;

Csöndör Ferenc, rk., Pécs — *Merc* Anna, rk., Pécs;

Paulai Jakab, izr., Budapest — *Mandelbaum* Ida, izr., Pécs;

Kraft Ádám, rk., Pécs — *Jelinek* Teréz, rk., Pécs;

Lüffer Jenő rk., Igal — *Berta* Matild, rk., Igal;

Inhoff János, rk., Pécs — *Greif* Mária, rk., Somberek.

— **(A karmeliták.)** Ma van a Karmelhegyi Boldogasszony napja. A Karmelhegyi Boldogasszony a patronusa a karmelita szerzetnek, mely szerzet igazi megtestesülése a lemondásnak. Kávébarna színű posztó reverendát viselnek, melyet szij övez és fapapucsban járnak. Fejük le van borotválva és hajat csak vékonyka koszorualakban viselhetnek. Élelmök egyszerű: örökös böjtöt tartván, húst, ételt, betegségi időt kivéve, sohasem esznek, étkezés alatt mindig olvas valaki közlök, nehogy beszélgessenek egymással. Az asztalon csakis cserépcsészét használnak ivóeszközü;

hogy pedig a mulandóságról még itt se feledkezzenek meg, azért a zárdafőnök tányérja előtt örökösen halálfe áll. Lakószobájuk butorzata csakis egy festetlen szék, asztal, imazsámoly, könyvállvány és szalmazsák nélküli ágy. Reggel öt órakor már imádkoznak és a közös imát, melyet szent elmélkedésekkel szakítanak meg, csakis este 9 órakor végzik be. Tulajdonjoggal semmit nem birnak s azért ha áthelyezik valamelyiket az egyik zárdából, imakönyvén s a rajta levő ruhán kívül semmit nem vihet el magával a másik zárdába; mert ott sem lehet semmije a rajta levő ruhán kívül.

— **(Omladozó megyeház.)** Tolna vármegye szegárdi székházának földszintjén több hivatalos helyiség boltozata beszakadt, de szerencsére az ott dolgozó hivatalnokoknak komolyabb bajuk nem lett. A sürgönyileg lerendelt *Kovrik* Tivadar miniszteri főmérnök alaposan megvizsgálta az épületet s a roskadozó boltozatok lebontását és a vastartányok közt vízszintes téglaburkolat alkalmazását ajánlotta. Ezenkívül az épület több hiányára rámutatott s azok alapos renoválását javasolta. A régi bencés zárdá helyén épült megyeház falai több helyen repedést mutatnak s így nagy költségre kerül az épület fönállásának biztosítása.

— **(Rossz hír messze eljut.)** Jó messze, Erdélyben, Balázsfalván követett el lopást *Fischer* Rezső 26 éves péksegéd. Meglopta a gazdáját, 100 forint készpénzt, nyugtákat, váltókat és 50 darab ezüst tallért ellopván tőle. Azután a munkakönyvét magához

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Törvénykezés

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Budapesti börze.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Gabona-árak.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

vette és megszököit. A balázsfalvi rendőrség megkeresése folytán ma a pécsi rendőrség is értesült a péksegéd bünéről s ha esetleg az errefelé veszi útját: tárt karokra s — tárt ajtókra talál!

— (Különös anyakönyvvezetés.)

Érdekes, talán országszerte páratlan az eset, mely a somogy megyei Orci községben történt. 1897. február 28-án az ottani ref. lelkész előtt jelentkezett házassági esküre egy róm. kath. vallású egyén, ki egy Orci községbeli ref. vallású leánnyal kívánt egybekelni. A lelkész, miután a férfi a szükséges tanusítványt a polgári kötésről felmutatta, megáldotta a házassági szövetséget, miután a nő felekezetéhez tartozott. E házasságból fél év múlva augusztus 23-án született egy leány-gyermek, kit a ref. lelkész megkeresztelve, felvett egyháza tagjai közé, az anyakönyvvezető meg bejegyezte, mint törvényes gyermeket. Történt azután, hogy e házasságból ismét és igen hamar, 1898. július elején született egy fiugyermek, kit az atya az illetékes plébánossal kereszteltetett meg, de ezt az anyakönyvvezető nem ismerte el törvényesnek. Most előállott a furcsa eset, mely az anyát, de különösen az atyát kinos zavarba ejté. Polgárilag és egyháziilag megkötött házasságukból származott gyermekeik közül csak az egyik, a ref. vallású ismertetik el törvényesnek, míg a másik, a róm. kath. vallású nem. Ez érdekes esetnek az a magyarázata, hogy a toponári anyakönyvvezető, ki előtt a házasságkötés történt, az esetet nem jegyezte be az anyakönyvbe, csu-

pán a lelkész részére követelt tanusítványt állította ki; e tévedést az anyakönyvvezető nem vette észre még akkor sem, mikor az első gyermek születését jelentették neki — bejegyezte azt törvényesnek emlékezet után, amikor pedig a második gyermek születését jelentette a gyermeknek atyja, akkor már más volt az anyakönyvvezető, aki nem volt hajlandó — bárhogy esküdözött és bizonykodott is az apa — törvényesnek beírni a gyermeket, mert a házassági bejegyzést nem találta az anyakönyvben. Illetékes helyen a jelentést már megtette az anyakönyvvezető s nagyon valószínű, hogy ismételni kell a feleknek a jelentkezést, hirdetést és házasságkötést is, annyival inkább, mert a férfi védkötelezettségének sem tett eleget, sem a nősülésre engedélyt nem nyert, így pedig a polgári házasságról szóló törvény szerint — tilos a házasságkötés!

— (Eljegyzés.) Kulcsár Aladár uradalmi tisztviselő Dárdán eljegyezte Gettver Sarolta kisasszonyt Csepinről.

— (A züllés útján.) A könyelmű életmód, a végnélküli éjjeli tivornyák, a festett világ kétes alakjaival való barátkozás, megint bünbe vitt egy fiatalembert. A főváros életében megszokott dolog már ez és lépten-nyomon találkozunk vele. A kép egy, csak a szereplők változnak. A mostani eset könyelmű hőse: Hódosi (Hartmann) Béla, egy gazdag tolnamegyei földbirtokos fia, akit az ilyen fajta barátság annyira megtévesztett, hogy meglopta saját édes atyját, elhagyta menyasszonyát s kedvesével megszökött a fővárosból. Hódosi néhány

évvel ezelőtt került a fővárosba, a hol könyelmű vére mindjárt belesodorta abba a társaságba, ahol könnyen megterem a bün. Valamelyik éjjeli lebuiban egy kéteshirű nővel ismerkedett meg, akinek fényes lakást rendezett be, egyik belvárosi garni szállodában. Költséges életmódját eleintén azzal fedezte, hogy atyjának ismerőseitől több ezer forintot vett fel. Mikor az apának tudomására jutott fia életmódja, feljött a fővárosba, hogy hazavigye a megtévedt fiut, de az ellenszegült, sőt egy börgyáros cégtől ismét nagyobb összeget vett fel. Azután kedvesével elutazott a fővárosból. Mikor a gyáros megtudta, hogy Hódosi az apja tudta és megbízása nélkül vette fel a pénzt, a rendőrséghez fordult s csalásért feljelentette a könyelmű fiut. A szerencsétlen apa ismét közbevetette magát s kiegyenlítette a cég követelését, de körlevélben tudatta üzletbarátaival, hogy fiáért semmiféle kötelezettséget nem vállal. Most a fiatalember, a kit időközben kedvese elhagyott, a család ügyvédjéhez fordult, hogy békítse ki atyjával. Egyidejűleg pedig feljelentést tett a hűtlen szerető ellen, aki nem üres kézzel távozott tőle, hanem magával vitte óráján kívül utolsó filléréit is.

— (Véres verekedés fényes nappal.) Ma délután három órakor egy részeg csoport tartott a városnak egyik roszhirű mulatóhelye felé, hogy a megkezdett orgiát tovább folytassák. Ott azonban csak a bejárónő fogadta őket, tudtukra adván, hogy a házbéliek nincsenek otthon. Erre a berugott emberek névszerint Matakovics István bányatelepi koc-

[Faint, mostly illegible text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, mostly illegible text in the middle margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, mostly illegible text in the right margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

máros, *Lipokotics* András lakatos segéd és *Perker* János bányamunkás bántalmazni kezdték a bejárónót, kinek kiáltásaira kisetett *Lopai* Mátyás háziszolga és *Lipokotics* András botjával úgy föbe ütötte, hogy azt a vér elborította. A rendőrség lépett közbe és be-
kisérte az egész kompániát a városházára, a hol majd felelni fognak az okozott botrányért.

— (A család új módja.) *Urich* Ferenc babarci lakos kukoricát árulni be szokott járni Pécsre, a hol úgy szerzett egy kis polgári hasznot az eladott árucikken, hogy mázsálatáskor egy-egy forinttal megvesztegette a vevők embereit, kik a mázsálatást végezték s többet méretett velük, mint a mennyi valóban volt az eladott kukorica. Ma is így tett. Egy forint 50 krajcárt adott egy vevő szolgájának, a ki ezért 622 kilogrammot mért le, pedig a kukorica tulajdonképen csak 550 kilogramm volt. De a család most végre kitudódott s a rendőrség az esetről jelentést tett a bíróságnak.

— (Összelopott nyáj.) *Pilger* János, mágocsi lakos valóságosan egy egész birkanyájjal birna már, annyit lopkodott össze, ha mindjárt túl nem adott volna a lopott birkákon. *Grünwald* János, bikali lakosnál kezdte meg a lopást, elhajtván annak 2 birkáját. Azután pedig otthon, Mágocson folytatta s *Blumenschein* Józseftől, *Csom* Jánostól, *Scheller* Jánostól, *Pragicer* Andrásról, *Albert* Ferentől, *Werner* Andrásról, *Dörichher* Józseftől és *Hirth* Mátyástól lopott el birkákat. A lopott jószágokat egy korcsmárosnak adta el, a pénzt pedig rendszerint ugyanott elverte. Most végre az utolsó lopáson rajtacsípték és a vizsgálat során minden beismert. Büntetését most a bíróságtól várja s meg is fogja kapni.

Az optikai cikkek megérkezéssel felhívom a n. é. közönség b. figyelmét a legjobb, legújabb párisi látcsövek, hó és légsúlymérők, legjobb arany, ezüst, állany és teknős-békacsont szemüvegek és orrcsíptetők, legfinomabb kristályüvegek és hegyjegecek beszerzésére, amelyeket oly jutányos árban és kifogástalan minőségben árusítok el, hogy a vevőnek az árban nemcsak tartós öröme telik, hanem amellet olcsóbb és előzékenyebb kiszolgálásban részesül, mint bárhol másutt. Mindennemű e szakmákba vágó javításokat és elkészítéseket legjutányosabban és pontosan eszközöl *Schönwald* Imre.

Törvénykezés

§ **Rigó Jancsi válópöre.** Chimay hercegnő jeles barátját tegnapi idézte maga elé a kaposvári törvényszék, hogy törvényes felesége ellen indított válópörében kihallgassa. Rigó Jancsi már tegnapelőtt este odaérkezett és — mint tudósítónk jelenti — különös fogadtatásban volt része. Az odavaló cigányok ugyanis nagyban készültek rá, hogy a szép Ward Klárához szegődött primást elpáholják, de a kaposvári rendőrség gondoskodott róla, hogy a haragos fajrokonok tervüket ki ne vihessék. Valóságos rendőri kordon közt vonult be a volt hercegnő szeretője s a fogadót, a hol meghált, egész éjjel őrizték. A tegnapi tárgyaláson Rigó Jancsi azt a vádat emelte a felesége ellen, hogy hűtlenül elhagyta s nem hajlandó neki a válásért kívánt kártérítést sem megfizetni.

Az asszony protestált ez ellen s a tárgyalás vége az lett, hogy a törvényszék elrendelte a bizonyítást és az új tárgyalást szeptember hóra tűzte ki.

§ **Hivatalvesztésre ítélt aljárásbíró.** Dr. Sárty Elek dunaföldvári kir. járásbírósi albirót a m. kir. kuria, mint legfőbb fegyelmi bíróság, hivatalvesztésre ítélte. Dr. Sárty Elek ellen dorbézoló életmódja és bíróhoz nem illő modora miatt már rég idő idő óta több panasza érkezett felettes hatóságaihoz. Heteken át nem ment hivatalába, ha aztán néha oda is benézett, a felekkel szemben olyan durva magaviseletet tanusított, hogy azok a faképnél hagyták. Számtalanszor megbotránkoztató magaviseletet tanusított és józan állapotban nem volt látható. Egy izben egy vádlottat 28 napig tartott vizsgálati fogságban határozat nélkül, azután pedig kieresztvén fogságából, a volt fogolylyal Dunaföldvár utcáin karöltve járkált azon megokolással, hogy az ártatlanul szenvedett büntetése miatt rehabilitálni akarja, de természetesen ez is nagymennyiségű ital elfogyasztása után történt csak, amit kiszabadított védenca fizetett. A sűrűn érkező panaszok miatt a szegzárdi kir. törvényszék elnöke fegyelmi eljárás alá vonta az iszákos albirót, kit a pécsi kir. ítélőtábla fegyelmi bírósága csak 100 frt pénzbüntetésre ítelt, de a kir. kuria ezen ítéletet megváltoztatta s nevezett albirót hivatalvesztésre ítélte.

TÁVIRATOK.

— **Értekezlet az önálló vám-tariffa ügyében.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A mai ankéten *Gelléri Mór* és *Thék* Endre az önálló vámterület mellett szólottak. *György* Endre a vámközösség mellett beszélt. *Komjáthy* Béla az önálló vámterület mellett nagy hatással érvelt.

Komjáthy Béla abban a nézetben volt, hogy örömmel kell üdvözölni az alkalmat, mikor Magyarország szakférfiainak véleménye nyilvánul az önálló vámterület érdekében. De az eddigi tapasztalatok után őszintén megvallva, sokkal üdvösebbnek tartotta volna, ha a miniszter az ankétet nem hívja össze, mert itt nem egy önérzetes, öntudatos nemzet nyilatkozott meg, hanem olyan nemzet, mely megszokta a szolgálót és attól szabadulni nem tud. De ha már meghivatott a szaktanácskozományba, elmondja a maga véleményét:

A vámszövetséget a szerződéstől el kell választani; míg a vámszövetséget perhorreskálja, addig a szerződési politikának hiva.

E szavait helyeslés követvén, folytatja:

— De hazafias kötelességünk arra a harmadik eshetőségre is gondolni, ha sem szövetség, sem szerződés nem lehetséges. A vámháborútól félti az országot, de azért számot vet azzal is, hogyha kell, kész abba is belemenni. Az ország közvéleményének legnagyobb része szerint Magyarország közgazdasági érdekeit a vámszövetség alapján megoldani teljes lehetetlenség. Harminc esztendeig fizettünk tributumot Ausztriának és megsemmisítjük csirájában

iparunk fejlődését. Szívesen venné a szövetséget, ha cserélni lehetne Ausztriával; de mint hazafi, nem kívánja más állam megizmosodását megakadályozni és oly alapot kíván, mely mellett Ausztria is boldogulhat. Majd ha rákerül a sor, akkor kell Ausztriának megmutatni, hogy képesek vagyunk az áldozat terére is lépni.

Wekerle Sándor az agrárvámok emelése ellen és iparfejlesztés mellett, zajos tetszés közben beszélt. Viharos tapsot és éljenzést keltettek következő szavai:

— Nekünk érdekünkben áll, hogy semmiféle állammal vámháborút ne kezdjünk; tehát nem szabad agitálnunk semmiféle állam ellen, de viszont azt sem szabad megtűrnünk, hogy más állam ellenünk agitáljon. Ám ha valamely külállamban olyan agitációt fejtettek volna ki ellenünk, mint legutóbb Ausztriában: a tisztelt kormány tagjainak kötelessége leendett volna azonnal az illető államban levő diplomáciai ügyvivők útján elégtételt szerezni és a szükséges intézkedéseket megtenni.

— **Spanyol-amerikai háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Madridban Don Carlos proklamációját várják. Santiagóból jön a hír, hogy a menekülteknek megengedték, hogy oda visszatérjenek. A felkelők fosztogatása ellen szigorú parancsokat bocsájtottak ki s egyuttal intézkedéseket tettek az esetleges zavargások elnyomására. Blanco tábornok Madridba érkezett táviratait a kormány titokban tartja.

— **A Dreyfuss-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi „Aurore“ közlése *Zola* Emilnek *Brissonhoz* írt levelét, melyben kijelenti, hogy egyetlenegy miniszterium sem lesz állandó, míg a Dreyfuss ügy el nem intéztetik, *Zola* bírálat alá veszi *Cavaignac* hadügy-miniszter nyilatkozatát; nevetséges komédiának mondja a kormány által rendezett ankétet.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, július 16.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.61; készáru: —; — *Tengeri*, júliusra: 4.26; őszre: 5.14. — *Rozs*, őszre: 6.76. — *Zab*, őszre: 5.63.

Az értéktőzsdén az árák a következők: *Osztrák* hitelrészvény: 359.40. — *Magyar* hitelrészvény: 394.50. — *Államvasut*: 357.80.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1898. évi július hó 16. napján tartott hetivásárán.

Az árák métermazsánként számítottak.

Buza ó 11.40—12.—; új 10.——11.—; kétszeres ó 9—9.30; rozs ó 9.——9.30; árpa őszű új 5.——5.40; tavaszi új 6.—6.60; zab tavaszi 7.—7.50; búkköny. —.—; kukorica új —.—; kukorica ó 6.——6.20; széna 1.20—1.60; szalma 1.—1.20.

Kínálat: gyenge, mintegy 200 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Tisztelettel tudatom, hogy

ügyvédi irodámat

Dárdáról Pécsre helyezve át,
azt **Deák-utca 1. szám**
alatt megnyitottam.

FODOR PÁL,
ügyvéd.

Korcsmai helyiség

☛ bérbe adandó. ☛

Felső puturla-utca 28-ik számú házban a

korcsmai helyiség

nagy kerttel és fedett tekepályával f. é. november 1-től bérbe adandó.

Bővebbet a házban **Hebenstreit Károlynál.**

UNIV. MED.

Dr. GÁL JENŐ

fogspecialista, fogműtő.

Lakik: Széchenyi-tér, az új takarékpénztár palotájában folyó hó 15-étől kezdve.

☛ Rendel d. e. 9—12-ig, d. u. 2—6 óráig. ☛

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a hazai, mint a külföldi egyetemeken elsajátított módszer szerint a modern technika vívmányainak felhasználásával **készít jótállás mellett: Arany, platin-arany, porcellán, tüveg, ezüst, rézamalgam és cementplombákat, kautschuk és fémbe foglalt fogsorokat, korona és hidmunkákat, különböző stiftfogakat, obturatorokat, helyettesít reszelt állkapcsokat, kijavít igazító-gépezetekkel hibásan álló fogakat stb.**

Foghuzás kéjgázzal és a nélkül.

Legjobb szer poloskák, balhák házi bogarak, moly, a házi állatokon levő élősködők ellen stb. stb.

Zacherlin

Kitünő hatása. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt tüveg, 2) a »Zacherl« név.

Kapható Pécselt:

Hirschler Mór főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Clemente Antal
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Herdlein Lajos
Hollósi Adolf
Klobucsár Mihály
Karres & Geltsch
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitzky Mór
Póth Gábor
Praindl Gyula
Reeh Vilmos özv.
Reinfeld A.
fj. Rézbányai János
Schäffer Adolf
Schäffer Andor
Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spi tzer Sándor fia
Spitzer R.
Simon János
Wallerstein R. utóda
Weber Ferenc
Wertheimer Ch.

Pécs-Bányatelep:

Königstein M.
Gebhardt István
Grosz L.
Bar.-Szabolcs:
Pollák Gábor
Bonyhád:
Ernel Adolf
Straicher Benjamin
Dombóvár:
Kacs Kovics Jenő
Pauncz Samu és testv.
Spitzer Imre
Burger Ede
Német-Bóly:
Kann Lipót
Szigetvár:
Fried Dávid
Holm Jakab
Oscsodál Gusztáv
Szalay József
Bar.-Szent-Lőrincz:
Gebauer Tivadar
Engel Vilmos
Szulok:
Fried Zsigmond
Berger József
Villányon:
Gyimóthy Jákó
Weingoldner Rudolf
Vörösmart:
Thury Dénes gyógyász.
Barcs:
Dorner J.